

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

кафедра дитячої хірургії

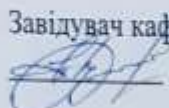

«01» 08 2023 р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ - ОК-29.2**

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 228 «Педіатрія»
V рік навчання

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри дитячої хірургії
Протокол № 9
від «24» квітня 2023 р.

Завідувач кафедри
 доцент Андрій КУЗИК

Затверджено
профільною методичною комісією
з хірургічних дисциплін
Протокол № 20
від «27» квітня 2023 р.

Голова профільної методичної комісії
 професор Віктор
АНДРІЮЩЕНКО

Робоча навчальна програма з дисципліни «Дитяча хірургія» здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія»

Розробники програми:

Кузик А.С., завідувач кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, доцент

Наконечний А.Й., професор кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

Кулик О.М., професор кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

Переяслов А.А., професор кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

Дац Р.І., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, асистент

Никифорук О.М., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, асистент

Гижа Л.Ю., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, асистент

Наконечний Р.А., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, асистент

Федусь В.П., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, асистент

Кенс К.А., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, асистент

Сільвестер І.М., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, асистент

Колівошка Ю.В., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, асистент

Опікан Н.М., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, асистент

Рецензенти:

Кобза І.І., завідувач кафедри хірургії № 2 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор.

Лукавецький О.В., завідувач кафедри хірургії № 1 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Дитяча хірургія»
відповідно до Стандарту вищої освіти *другого (магістерського) рівня*
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 228 «Педіатрія»
освітньої програми «Педіатрія»

Опис навчальної дисципліни (анотація) Дитяча хірургія – одна з фундаментальних клінічних дисциплін у системі вищої медичної освіти, знання якої необхідні для якісної підготовки фахівців у галузі охорони здоров'я. Це обумовлено тим, що знання з дитячої хірургії посідають провідне місце у лікуванні хірургічної патології у дітей. В останні десятиріччя дитяча хірургія поповнилася новими методиками діагностики та лікування. Державні стандарти вищої медичної освіти також передбачають, що лікар, дитячий хірург повинен вміти діагностувати та застосовувати різні методи діагностики та обирати оптимальні методи хірургічного лікування різноманітної патології дитячого віку.

Знання з дитячої хірургії дозволять майбутньому фахівцю обрати оптимальний метод для діагностики патології різних органів і систем та інтерпретувати дані методів дослідження щодо клінічного діагнозу, оцінити можливості різних методів лікування та обрати оптимальну методику хірургічного лікування патології у дітей.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекцій (год)	Практичних занять (год)			
Назва дисципліни: Дитяча хірургія	1,5 кредити / 45 год.	6	17	22	5 курс (9-10 семестр)	диф. залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: хірургічні захворювання у дітей. Дитяча хірургія вивчає можливості використання методів лікування хірургічної патології у дітей.

Міждисциплінарні зв'язки: Вивчення дисципліни «Дитяча хірургія» базується на знаннях нормальної фізіології, нормальної анатомії, патологічної анатомії, топографічної анатомії та оперативної хірургії, мікробіології, внутрішніх хвороб, педіатрії, акушерства та гінекології, ендокринології, урології, травматології та ортопедії, анестезіології та реаніматології, ендоскопічної хірургії, онкології, які студенти отримують паралельно з вивченням дитячої хірургії. Вона передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з дитячої хірургії в процесі подальшого навчання та в професійній діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Дитяча хірургія» є засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, класифікації, клінічних проявів, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, профілактики та реабілітації дітей з хірургічною патологією, вмінь клінічного, лабораторного та інструментального обстеження дитини з дотриманням принципів медичної етики та деонтології, набуття студентом професійних вмінь з ведення медичної документації.

Набуття студентом знань та професійних вмінь з диференційної діагностики хірургічних захворювань дитячого віку, диспансерного нагляду за здоровими та хворими дітьми в амбулаторних умовах та надання невідкладної допомоги при найбільш поширених невідкладних станах у дітей на основі знань вікових анатомо-фізіологічних особливостей дитячого організму.

Формування здатності використовувати знання, уміння, навички для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Дитяча хірургія» є:

- навчити студентів визначати типові клінічні синдроми і симптоми в клініці дитячих хірургічних хвороб;

- діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах в клініці дитячих хвороб;
- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених хірургічних захворювань та травм у дітей;
- визначати прогноз для життя, здоров'я та якості життя при поширених хірургічних захворюваннях і травмах у дітей;
- складати план обстеження та інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів обстеження у дітей;
- демонструвати вміння виконувати необхідні медичні маніпуляції;
- надавати невідкладну медичну допомогу при ургентних станах в дитячій хірургії;
- демонструвати вміння ведення медичної документації;

володіти морально-деонтологічними принципами фахової субординації в дитячій хірургії.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

- **інтегральна:** Здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач професійної діяльності лікаря-педіатра та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань судової та військової експертизи та/або здійснення інновацій. Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини (педіатрії). Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії

- **загальні компетентності (ЗК):**

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК2 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК7. Здатність працювати в команді

ЗК8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- **фахові компетентності (ФК):**

ФК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів

ФК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання

ФК4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань

ФК5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань у пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих.

ФК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань у

дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.

ФК7. Здатність до діагностування невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків

ФК8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги дитині

ФК9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.

ФК10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

ФК21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

ФК25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач професійної діяльності лікаря-педіатра та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань судової та військової експертизи та/або здійснення інновацій. Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини (педіатрії). Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.					
Загальні компетентності (ЗК)					
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Володіти абстрактним мисленням, аналізом та синтезом	Вміти абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати знання	Здатність ефективно використовувати результати абстрактного мислення	Нести відповідальність за результати абстрактного мислення, аналізу та синтезу
2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Володіти сучасними знаннями	Вміти вчитися та використовувати сучасні знання	Здатність використовувати сучасні знання	Нести відповідальність за результати використання сучасних знань
3.	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтують до фахівців та нефахівців.	Відповідати за прийняття рішень у складних умовах
4.	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з

					високим рівнем автономності.
5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	Мати глибокі знання щодо адаптації та дії в новій ситуації	Вміти використовувати набуті знання для адаптації та дії в новій ситуації	Ефективно комунікувати в новій ситуації	Нести відповідальність за дії в новій ситуації
6.	Здатність приймати обґрунтовані рішення	Мати глибокі знання для обґрунтування рішення	Вміти на основі знань приймати обґрунтовані рішення	Використовувати набуті знання для обґрунтування рішення	Нести відповідальність за обґрунтовані рішення
7.	Здатність працювати в команді	Знати методи командної роботи	Вміти працювати в команді	Використовувати набуті знання в командній роботі	Нести відповідальність за роботу в команді
8.	Здатність до міжособистісної взаємодії	Мати навички міжособистісної взаємодії	Вміти користуватися навичками міжособистісної взаємодії	Використовувати набуті знання для міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за міжособистісну взаємодію
10.	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
11.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Мати навички до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Вміти користуватися пошуком, опрацюванням та аналізом інформації з різних джерел.	Використовувати пошук, опрацювання та аналіз інформації з різних джерел.	Нести відповідальність за пошук, опрацювання та аналіз інформації з різних джерел.
12.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	Володіти наполегливістю щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	Вміти наполегливо виконувати поставлені завдання і взяті на себе обов'язки	Комунікувати з оточуючими при виконанні поставлених завдань і своїх обов'язків	Нести відповідальність за виконання своїх обов'язків та поставлених завдань
13.	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	Володіти знаннями із гендерних проблем	Вміти розв'язувати питання пов'язані із гендерними проблемами	Використовувати набуті знання по питаннях рівних можливостей та гендерних проблем.	Нести відповідальність по питаннях рівних можливостей та гендерних проблем.
14.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського	Мати глибокі знання щодо реалізації своїх прав та обов'язків як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського	Вміти реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)	Використовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)	Нести відповідальність за свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного

	(вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	(вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
15.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Знати як зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Вміти зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Ефективно використовувати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Нести відповідальність за зберігання та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використання різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)					
1.	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	Мати глибокі знання зі збору медичної інформації у пацієнта та аналізу клінічних даних	Вміти використовувати знання зі збору медичної інформації у пацієнта та аналізу клінічних даних	Ефективно використовувати набуті знання для опитування та клінічного обстеження пацієнта	Нести відповідальність за опитування та клінічне обстеження пацієнта
2.	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та	Мати глибокі знання з питань лабораторних та інструментальних досліджень та	Вміти використовувати лабораторні та інструментальні дослідження та	Використовувати набуті знання для оцінки лабораторних та інструментальних	Нести відповідальність за оцінку лабораторних та інструментальних

	інструментальних досліджень та оцінки їх результатів	оцінки їх результатів	оцінку їх результатів	досліджень та оцінки їх результатів	досліджень та оцінки їх результатів
3.	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	Мати спеціальні знання до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	Вміти встановлювати попередній та клінічний діагноз захворювання	Обґрунтовувати встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	Нести відповідальність за встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання
4.	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань	Мати знання для визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань	Вміти призначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань	Обґрунтовувати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань	Нести відповідальність за призначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань
5.	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань у пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих.	Мати знання для визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань у пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих.	Вміти призначати необхідний режим харчування при лікуванні та профілактиці захворювань у пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих.	Обґрунтовувати необхідний режим харчування при лікуванні та профілактиці захворювань у пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих.	Нести відповідальність за призначений режим харчування при лікуванні та профілактиці захворювань у пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих.
6.	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.	Мати знання для визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.	Вміти призначати відповідне лікування та профілактику захворювань у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.	Обґрунтовувати відповідне лікування та профілактику захворювань у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.	Нести відповідальність за призначене лікування та профілактику захворювань у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.
7.	Здатність до діагностування невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків.	Мати спеціальні знання для діагностування невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків.	Вміти діагностувати невідкладні стани у дорослих, дітей та підлітків.	Обґрунтовувати діагностування невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків.	Нести відповідальність за діагностування невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків.
8.	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги дитині	Мати спеціалізовані знання для визначення тактики надання екстреної медичної допомоги дитині	Вміти визначати тактику надання екстреної медичної допомоги дитині	Обґрунтовувати тактику надання екстреної медичної допомоги дитині	Нести відповідальність за визначення тактики надання екстреної медичної допомоги дитині
9.	Здатність до проведення	Мати знання для проведення	Вміти проводити лікувально-	Використовувати набуті знання для	Нести відповідальність

	лікувально-евакуаційних заходів.	лікувально-евакуаційних заходів	евакуаційних заходів	проведення лікувально-евакуаційних заходів	за проведення лікувально-евакуаційних заходів
10.	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.	Мати знання для виконання медичних маніпуляцій	Вміти виконувати медичні маніпуляції	Використовувати набуті знання для виконання медичних маніпуляцій	Нести відповідальність за виконання медичних маніпуляцій
11.	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	Мати знання до розв'язування медичних проблем у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	Вміти розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	Використовувати набуті знання для розв'язування медичних проблем у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	Нести відповідальність за розв'язування медичних проблем у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
16.	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.	Мати знання по веденню медичної документації	Вміти вести медичну документацію	Використовувати набуті знання при веденні медичної документації	Нести відповідальність за ведення медичної документації
21.	Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Мати знання зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Вміти зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Обґрунтовувати власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Нести відповідальність за зрозумілість і неоднозначність доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
24.	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами,	Мати знання з дотримання етичних принципів при роботі з	Вміти дотримуватись етичних принципів при роботі з	Використовувати набуті знання з дотримання етичних принципів при	Нести відповідальність за дотримання етичних принципів при

	лабораторними тваринами.	пацієнтами, лабораторними тваринами.	пацієнтами, лабораторними тваринами.	роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.
25.	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	Мати знання з дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	Вміти дотримуватись професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	Використовувати набуті знання з дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	Нести відповідальність за дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

відповідність визначених стандартом результатів навчання та компетентностей

Результат навчання	Код програмного результату навчання	Код компетентності
Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.	ПРН 1	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15.
Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.	ПРН 2	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15.
Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.	ПРН 3	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15.
Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання.	ПРН 4	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК8; ФК1, ФК2, ФК3, ФК24.
Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дорослого пацієнта і дитини, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.	ПРН 5	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК8; ФК1, ФК2, ФК24.
Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної	ПРН 6	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК8; ФК1, ФК2, ФК3, ФК24.

діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я.		
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань.	ПРН 7	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6; ФК2.
Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 10	ЗК1, ЗК4, ЗК6; ФК4, ФК5, ФК6, ФК24
Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги при невідкладних станах в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.	ПРН 14	ЗК1, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6; ФК8, ФК11.
Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.	ПРН 16	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15.
Виконувати медичні маніпуляції в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.	ПРН 17	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6; ФК10, ФК24.
Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.	ПРН 18	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6; ФК16, ФК24.
Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.	ПРН 21	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК6, ЗК10, ЗК11, ЗК12; ФК11, ФК21, ФК25
Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.	ПРН 22	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК10; ФК11, ФК21.
Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	ПРН 24	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ЗК12; ФК9, ФК24
Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.	ПРН 25	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6; ФК21.
Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.	ПРН 27	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК11, ЗК12.
Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.	ПРН 28	ЗК3, ЗК4, ЗК6, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13; ФК11, ФК21, ФК25

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- 1) визначення нозологій в дитячій хірургії;
- 2) етіологію, патогенез виникнення та розвитку хірургічної патології;
- 3) клінічні прояви хірургічних захворювань;
- 4) можливі ускладнення при хірургічній патології у дітей;
- 5) методики та стандартні схеми опитування, фізикального обстеження дітей різного віку;
- 6) етапи та методи обстеження дитини з хірургічною патологією;
- 7) методику проведення лабораторних та інструментальних досліджень;
- 8) можливі зміни при лабораторних та інструментальних методах обстежень, які спостерігаються при хірургічних захворюваннях;
- 9) невідкладні стани в клініці дитячої хірургії та етапи надання екстреної медичної допомоги дитині з хірургічною патологією;
- 10) алгоритми виконання медичних маніпуляцій;
- 11) основні принципи консервативного та хірургічного лікування в дитячій хірургії;
- 12) нормативні документи для ведення медичної документації пацієнта з хірургічною патологією;
- 13) збір медичної інформації у пацієнта та аналіз клінічних даних;
- 14) встановлювати попередній та клінічний діагноз захворювання;
- 15) визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань;
- 16) визначати характер харчування при лікуванні та профілактиці захворювань;
- 17) визначати принципи та характер лікування та профілактики захворювань;
- 18) проведення лікувально-евакуаційних заходів;
- 19) розв'язування медичних проблем у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності;
- 20) мати знання зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і не фахівців, зокрема до осіб, які навчаються;
- 21) мати знання з дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами;
- 22) мати знання з дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

вміти:

- 1) визначати причинні фактори, механізми патофізіологічних змін при дитячій хірургічній патології, стадії розвитку, клінічні прояви;
- 2) проводити фізикальне обстеження дітей з хірургічною патологією;
- 3) встановлювати попередній та клінічний діагноз захворювання;
- 4) використовувати лабораторні та інструментальні дослідження та оцінку їх результатів;
- 5) провести диференційну діагностику;
- 6) прогнозувати виникнення можливих ускладнень;
- 7) визначати тактику ведення дитини з хірургічною патологією та надання екстреної медичної допомоги;
- 8) обрати тактику лікування (консервативне, хірургічне) в дитячій хірургії;
- 9) виконувати медичні маніпуляції;
- 10) надавати екстрену медичну допомогу;
- 11) збирати медичну інформацію у пацієнта та аналізувати клінічні дані;
- 12) діяти соціально відповідально та свідомо;
- 13) діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- 14) призначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань;
- 15) призначати необхідний режим харчування при лікуванні та профілактиці захворювань;
- 16) призначати відповідне лікування та профілактику захворювань;
- 17) діагностувати невідкладні стани;
- 18) проводити лікувально-евакуаційні заходи;
- 19) розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності;
- 20) вести медичну документацію;
- 21) зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;
- 22) дотримуватись етичних принципів при роботі з пацієнтами;
- 23) дотримуватись професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 1,5 кредита ЄКТС / 45 годин.

Тема 1. Гострий апендицит, перитоніт у дітей.

Анатомо-фізіологічні особливості черевної порожнини у дітей. Гострий апендицит у дітей. Ускладнені форми гострого апендициту: апендикулярний абсцес, перитоніт, інфільтрат. Первинний перитоніт. Перитоніт новонароджених. Некротичний ентероколіт. Причини, клінічна класифікація. Хірургічні ускладнення. Принципи хірургічного лікування. Особливості НЕК у новонароджених з екстремально низькою масою тіла. Поліклініка. Реабілітація після оперативних втручань. Діагностика та диференційна діагностика гострої хірургічної патології у дітей із проявами інфекції SARS-CoV-2 і постковідними станами.

Тема 2. Набута кишкова непрохідність.

Класифікація, патогенез, профілактика післяопераційної злукової кишкової непрохідності. Принципи лікування злукової кишкової непрохідності. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика ідіопатичної інвагінації у дітей. Диференційна діагностика з інфекційними хворобами. Показання до консервативного та хірургічного лікування, профілактика ускладнень. Синдром короткої кишки. Принципи трансплантації кишечника.

Тема 3. Вроджена кишкова непрохідність.

Причини виникнення. Методи ранньої діагностики та лікування. Атрезія стравоходу. Атрезія відхідника. Патогенез, клінічні прояви пілоростенозу, пілороспазму, методи діагностики, методи лікування. Вроджений агангліоз кишечника, форми, клінічні прояви, методи діагностики та лікування.

Тема 4. Ургентна дитяча урологія.

Обструктивні вади та захворювання сечовидільної системи: гідронефроз, уретрогідронефроз, міхурово-сечовідний рефлюкс, мегауретер, інфравезикальна обструкція.

Сечокам'яна хвороба: ниркова колька, калькульозний піелонефрит. Етіопатогенез, клінічні прояви, диференційна діагностика, принципи лікування і профілактики.

Синдром набряклої калитки: травма зовнішніх статевих органів, защемлені пахвинні кили і напружені гідрофунікулоцеле, перекут яєчка і сім'яного канатика, перекут гідатид яєчка, орхіт, орхопідідиміт. Етіопатогенез, клінічні прояви, диференційна діагностика, принципи лікування і профілактики.

Тема 5. Політравма у дітей. Закрита травма органів черевної порожнини. Травматичні пошкодження сечостатевої системи. Кровотечі шлунково-кишкового тракту у дітей, портальна гіпертензія. Відпрацювання алгоритму серцево-легеневої реанімації на учбових манекенах.

Закрита травма органів черевної порожнини та позаочеревиного простору: Травма порожнистих органів: механізм травми, клінічні прояви, діагностичний алгоритм, невідкладна допомога. Принципи хірургічного лікування. Травма паренхіматозних органів: травма підшлункової залози, печінки, селезінки, нирок, сечового міхура, сечівника. Псевдокіста підшлункової залози, травматичний панкреатит. Ознаки внутрішньочеревної кровотечі. Показання до консервативного і операційного лікування. Гемоблія. Діагностика, принципи лікування.

Травма грудної клітки та органів грудної порожнини. Визначення основних понять. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Психологічні особливості хворих. Перебіг. Ускладнення. Методи дослідження, діагностика, диференційна діагностика. Хірургічна тактика. Принципи хірургічного лікування. Методи оперативних втручань. Методи санації трахеобронхіального дерева. Пункція плевральної порожнини. Дренування плевральної порожнини. Наслідки хірургічного лікування. Ушкодження стравоходу, опіки та сторонні тіла. Реабілітація пацієнтів. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, доказова реабілітація, забезпечення прав людини в психіатрії.

Кровотечі шлунково-кишкового тракту у дітей. Портальна гіпертензія. Особливості клініки і диференціальної діагностики шлунково-кишкових кровотеч у дітей при шлунково-стравохідному рефлюксі, геморагічному гастриті, портальній гіпертензії, виразках шлунку, 12-палої кишки, дивертикуліті Меккеля, поліпах та поліпозах кишечника (хвороба Пейц-Егерса). Варіанти хірургічних втручань, реконструкція та трансплантація органів – печінки та кишечника.

Тема 6. Особливості онкології дитячого віку. Доброякісні та злоякісні пухлини, ембріональні пухлини. Пухлини кісток. Пухлини печінки. Судинні аномалії.

Ембріональні пухлини: тератома, тератобластома; нефробластома; нейробластома; лейо-, рабдоміосаркома. Пухлини кісток. Доброякісні (гемангіома, гамартома, гепатоцелюлярна аденома) та злоякісні (гепатобластома, гепатоцелюлярна карцинома) пухлини печінки. Особливості перебігу, клінічні прояви, діагностика, принципи лікування, прогноз. Судинні аномалії: судинні пухлини (гемангіоми, рідкісні пухлини), судинні мальформації (з повільним кровотоком – капілярні, венозні, лімфатичні, змішані; зі швидким кровотоком (артеріо-венозні). Етіологія, патогенез, клініка, сучасні принципи класифікації і лікування. Диспансерне спостереження. Поліклініка.

3. Структура навчальної дисципліни

Тема	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	СРС	Індивідуальна робота
Дитяча хірургія				
1. Тема 1. Ургентна абдомінальна дитяча хірургія. Запальні захворювання черевної порожнини: апендицит, перитоніт, виразково-некротичний ентероколіт. Природжена і набута кишкова непрохідність у дітей.	2	-	-	
2. Тема 2. Політравма. Травматичний шок у дітей. Особливості травматичних ушкоджень у дітей. Травми органів черевної порожнини та заочеревиного простору. Травми грудної порожнини та ушкодження стравоходу. Кровотечі з травного тракту.	2	3	-	
3. Тема 3. Особливості онкології дитячого віку. Доброякісні та злоякісні пухлини, ембріональні пухлини.	2	3	-	
4. Тема 4. Набута кишкова непрохідність.	-	3	-	
5. Тема 5. Вроджена кишкова непрохідність.	-	3	-	

6. Тема 6. Гострий апендицит, перитоніт у дітей. Діагностика та диференційна діагностики гострої хірургічної патології у дітей із проявами інфекції SARS-CoV-2 і постковідними станами.	-	3	-	
7. Тема 7. Ургентна дитяча урологія. Обструктивні вади та захворювання сечовидільної системи: Гідронефроз, уретерогідронефроз. Міхурово-сечовідний рефлюкс, мегауретер. Інфравезикальна обструкція. Сечокам'яна хвороба: ниркова колька, калькульозний пієлонефрит. Синдром набряклої калитки: травма зовнішніх статевих органів, защемлені пахвинні кили і напружене гідрофунікулоцеле, перекут яєчка і сім'яного канатика, перекут гідатид яєчка, орхіт, орхоепідидиміт. Етіопатогенез, клінічні прояви, диференційна діагностика, принципи лікування і профілактики. Грижі у дітей.	-	2	-	
8. Тема 8. Техніка лапароскопії у дітей. Лапароцентез у дітей. Пункція суглобів у дітей.	-	-	4	
9. Тема 9. Гнійно-септичні захворювання кісток та суглобів у дітей. Гнійно-запальні захворювання м'яких тканин. Гнійні захворювання легенів, плеври та середостіння. Хірургічний сепсис. Синдром системної відповіді на запалення. Сепсис. Септичний шок. Синдром поліорганної недостатності. Основи антибактеріальної терапії у дітей.	-	-	4	
10. Тема 10. Хірургія новонароджених.	-	-	4	
11. Тема 11. Вади розвитку опорно-рухового апарату.	-	-	3	
12. Тема 12. Можливості УЗД, КТ, МРТ та інших методів обстежень для ранньої діагностики хірургічних захворювань у дітей.	-	-	4	
13. Тема 13. Курація хворих та написання історії хвороби.	-	-	3	
Всього годин 45 / 1,5 кредити ECTS	6	17	22	
Підсумковий контроль				Д/залік

4. Тематичний план лекцій

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин
1.	Ургентна абдомінальна дитяча хірургія. Запальні захворювання черевної порожнини: апендицит, перитоніт, виразково-некротичний ентероколіт. Природжена і набута кишкова непрохідність у дітей.	2
2.	Політравма. Травматичний шок у дітей. Особливості травматичних ушкоджень у дітей. Травми органів черевної порожнини та заочеревинного простору. Травми грудної порожнини та ушкодження стравоходу. Кровотечі з травного тракту.	2
3.	Особливості онкології дитячого віку. Доброякісні та злоякісні пухлини, ембріональні пухлини.	2
Всього		6

5. Тематичний план практичних занять

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин
1.	Гострий апендицит, перитоніт у дітей: особливості гострого апендициту різних вікових груп. Ускладнені форми гострого апендициту. Первинний перитоніт. Перитоніт новонароджених. Поліклініка. Реабілітація після оперативних втручань. Діагностика та диференційна діагностики гострої хірургічної патології у дітей із проявами інфекції SARS-CoV-2 і постковідними станами.	3
2.	Набута кишкова непрохідність. Злукова непрохідність. Інвагінація кишечника.	3

	Синдром короткої кишки. Странгуляційна непрохідність. Принципи трансплантації кишечника.	
3.	Вроджена кишкова непрохідність. Мальформації тонкого кишківника. Атрезія і стеноз дванадцятипалої кишки. Заворот «середньої кишки». Природжений пілоростеноз. Атрезії і стенози тонкої кишки. Меконієвий ілеус. Хвороба Гіршпрунга.	3
4.	Ургентна дитяча урологія. Обструктивні вади та захворювання сечовидільної системи: гідронефроз, уретрогідронефроз. Міхурово-сечовідний рефлюкс, мегауретер. Інфравезикальна обструкція. Сечокам'яна хвороба: ниркова колька, калькульозний піелонефрит. Синдром набряклої калитки: травма зовнішніх статевих органів. Защемлені пахвинні кили і напружене гідрофунікулоцеле. Перекрут яєчка і сім'яного канатика. Перекрут гідатиди яєчка. Орхіт, орхоепідидиміт.	2
5.	Політравма у дітей. Травматична хвороба. Травматичний шок. Закрита травма органів черевної порожнини. Травма порожнистих органів. Травма паренхіматозних органів. Травматичні uszkodження сечостатевої системи. Травма сечівника. Травма сечового міхура. Травма нирок. Кровотечі шлунково-кишкового тракту у дітей. Портальна гіпертензія. Геморагічний гастрит. Шлунково-стравохідний рефлюкс. Причини кровотечі при інвагінації, завороті кишечника. Солітарні поліпи і поліпоза кишечника. Анальна тріщина. Кровотечі з варикозно розширених вен стравоходу. Відпрацювання алгоритму серцево-легеневої реанімації на учбових манекенах. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, доказова реабілітація, забезпечення прав людини в психіатрії.	3
6.	Особливості онкології дитячого віку. Доброякісні та злоякісні пухлини ембріональні пухлини. Тератома, тератобластома. Нефробластома. Нейробластома. Лейо-, рабдоміосаркома. Пухлини кісток. Пухлини печінки: доброякісні (гемангіома, гамартома, гепатоцелюлярна аденома), злоякісні (гепатобластома, гепатоцелюлярна карцинома). Судинні аномалії: судинні пухлини (гемангіома). Судинні мальформації (капілярні, венозні, лімфатичні, артеріальні, змішані). Диференційований залік	3
Всього		17

6. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин	Вид контролю
1.	Техніка лапароскопії у дітей. Лапароцентез у дітей. Пункція суглобів у дітей.	4	Робочий зошит
2.	Гнійно-септичні захворювання кісток та суглобів у дітей. Гнійно-запальні захворювання м'яких тканин. Гнійні захворювання легенів, плеври та середостіння. Хірургічний сепсис. Синдром системної відповіді на запалення. Сепсис. Септичний шок. Синдром поліорганної недостатності. Основи антибактеріальної терапії у дітей.	4	
3.	Хірургія новонароджених.	4	
4.	Вади розвитку опорно-рухового апарату.	3	
5.	Можливості УЗД, КТ, МРТ та інших методів обстежень для ранньої діагностики хірургічних захворювань у дітей.	4	
6.	Курація хворих та написання історії хвороби.	3	
Всього		22	

7. Індивідуальні завдання - не заплановані навчальним планом.

8. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Дитяча хірургія» застосовуються такі методи навчання студентів:

- за типом пізнавальної діяльності:
 - пояснювально-ілюстративний;
 - репродуктивний;
 - проблемного викладу;
 - логіки пізнання:
 - аналітичний;
 - індуктивний;
 - дедуктивний;
- за основними етапами процесу:
 - формування знань;
 - формування умінь і навичок;
 - застосування знань;
 - узагальнення;
 - закріплення;
 - перевірка;
- за системним підходом:
 - стимулювання та мотивація;
 - контроль та самоконтроль;
- за джерелами знань:
 - словесні – лекція, пояснення;
 - наочні – демонстрація, ілюстрація;
- за рівнем самостійної розумової діяльності:
 - проблемний;
 - частково-пошуковий;
 - дослідницький;
 - метод проблемного викладання.

9. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям, під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем, які студент опрацьовує самостійно і вони не входять до структури практичного заняття. Застосовується об'єктивний (стандартизований) контроль теоретичної та практичної підготовки студентів.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: тестування, розв'язування ситуаційних задач, робота біля ліжка хворого, контроль практичних навичок.

На кожному практичному занятті студент відповідає на 20 запитань (тести за темою практичного заняття, стандартизовані питання, знання яких необхідно для розуміння поточної теми, питання лекційного курсу і самостійної роботи, які стосуються поточного заняття; демонструє знання і вміння практичних навичок відповідно до теми практичного заняття).

Формою **підсумкового контролю** при вивченні «Дитячої хірургії» є диференційований залік. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені начальною програмою, відпрацювали усі навчальні заняття та при вивченні дисципліни набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Методика та засоби стандартизованого оцінювання при складанні підсумкового контролю

Регламент проведення семестрового диференційованого заліку

Форма проведення підсумкового контролю є стандартизованою, включає контроль теоретичної та практичної підготовки.

Підсумковий контроль складається із таких етапів:

I етап - захист історії хвороби (робота з хворим, контроль практичних навичок, оформлення історії хвороби) від 0 до 9 балів.

II етап - розв'язування двох ситуаційних завдань - 0 - 6 балів (за кожне завдання від 0 до 3 балів).

III етап – розв'язування тестових завдань кількістю 65 тестів по 1 балу за кожний правильно розв'язаний тест (від 0 до 65 балів).

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні диференційованого заліку становить 80 балів.

Мінімальна кількість балів при складанні диференційованого заліку - не менше 50 балів.

10. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку

засвоєння студентами навчального матеріалу.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

10.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною) шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

На кожному практичному занятті викладач оцінює знання кожного студента за чотирибальною шкалою.

Відмінно ("5") - Студент правильно відповів на 90-100 % тестів формату А. Правильно, чітко і логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу і самостійної роботи. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно демонструє виконання (знання) практичних навичок. Вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал. Виконав заплановану індивідуальну роботу.

Добре ("4") - Студент правильно відповів на 70-89% тестів формату А. Правильно, і по суті відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи. Демонструє виконання (знання) практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Вміє вирішувати легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навиками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

Задовільно ("3") - Студент правильно відповів на 50-69% тестів формату А. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок студент робить помилки. Студент вирішує лише найлегші задачі.

Незадовільно ("2") - Студент відповів на менше, ніж 50% тестів формату А. Не знає матеріалу поточної теми, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки.

На кожному практичному занятті знання студента оцінюються за чотирибальною системою («5», «4», «3», «2») згідно з критеріями оцінювання поточної діяльності студента.

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну позааудиторну роботу, контролюється при підсумковому контролі.

11. Формою підсумкового контролю успішності навчання при вивченні «Дитячої хірургії» є диференційований залік.

Семестровий диференційований залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з навчальної дисципліни на підставі поточного контролю та виконаних індивідуальних тестових завдань на останньому занятті.

Форма проведення підсумкового контролю є стандартизованою, включає контроль теоретичної та практичної підготовки.

Підсумковий контроль складається з таких етапів:

I етап - захист історії хвороби (робота з хворим, контроль практичних навичок, оформлення історії хвороби) від 0 до 9 балів.

II етап - розв'язування двох ситуаційних завдань - 0 - 6 балів (за кожне завдання від 0 до 3 балів).

III етап – розв'язування тестових завдань протяжністю 65 тестів по 1 балу за кожний правильно розв'язаний тест (від 0 до 65 балів).

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до диференційованого заліку, становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до диференційованого заліку, становить 72 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у

бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 120}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються диференційованим заліком

4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120
4,95	119
4,91	118
4,87	117
4,83	116
4,79	115
4,75	114
4,7	113
4,66	112
4,62	111
4,58	110
4,54	109
4,5	108

4-бальна шкала	120-бальна шкала
4,45	107
4,41	106
4,37	105
4,33	104
4,29	103
4,25	102
4,2	101
4,16	100
4,12	99
4,08	98
4,04	97
3,99	96
3,95	95

4-бальна шкала	120-бальна шкала
3,91	94
3,87	93
3,83	92
3,79	91
3,74	90
3,7	89
3,66	88
3,62	87
3,58	86
3,54	85
3,49	84
3,45	83
3,41	82

4-бальна шкала	120-бальна шкала
3,37	81
3,33	80
3,29	79
3,25	78
3,2	77
3,16	76
3,12	75
3,08	74
3,04	73
3	72
Менше 3	Недостатньо

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні диференційованого заліку становить 80.

Мінімальна кількість балів при складанні диференційованого заліку - не менше 50.

Оцінка з дисципліни, яка завершується диференційованим заліком визначається, як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за диференційований залік (не менше 50).

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну (національну) шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок „A”, „B”, „C”, „D”, „E” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „E”.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4

Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення лекційного курсу:

1. Тези лекцій.
2. Методичні розробки лекцій.
3. Презентації лекцій.
4. Навчальні відеоматеріали з тематики лекції.

Методичне забезпечення практичних занять:

1. Методичні розробки практичних занять для викладачів.
2. Методичні вказівки до практичних занять для студентів.
3. Варіанти тестових завдань для перевірки вихідного рівня знань з кожної теми.
4. Варіанти ситуаційних завдань для перевірки засвоєння тем.
5. Варіанти завдань (теоретичних та практичних) для підсумкового контролю.
6. Інструкції по роботі з фантомами та муляжами з відпрацювання практичних навичок.
7. Відеоматеріали, результати лабораторних та інструментальних методів обстеження при різній хірургічній патології у дітей.

Перелік питань для кінцевого контролю знань з дитячої хірургії для студентів 5-го курсу медичного факультету

Гострі процеси черевної порожнини

1. Сучасні погляди на етіологію та патогенез гострого апендициту.
2. Особливості будови черевної порожнини та апендиксу, що визначають клінічний перебіг апендициту у дітей.
3. Особливості гострого апендициту у дітей раннього віку (до 3-х років).
4. Особливості обстеження дітей раннього віку з підозрою на гострий апендицит.
5. Диференціальна діагностика гострого апендициту.
6. Діагностика та лікування апендикулярного інфільтрату.
7. Атипові форми гострого апендициту. Особливості клініки та діагностики.
8. Первинний пельвиоперитоніт. Діагностика, лікування.
9. Перитоніт. Класифікація. Діагностика.
10. Диференційна діагностика гострого апендициту та первинного перитоніту.
11. Симптом порівняльної дозованої перкусії (За А.Р. Шурінком). Методика обстеження та критерії оцінки.
12. Допоміжні методи обстеження дітей з підозрою на гострий апендицит, їх інформативність та діагностична цінність.
13. Відкрита та лапароскопічна апендектомія: переваги і недоліки.
14. Походження та розташування дивертикула Меккеля.
15. Дивертикуліт Меккеля. Клінічні прояви, діагностика, лікування.
16. Основні причини, клінічні прояви перитоніту у новонароджених.
17. Критерії готовності пацієнта до операції при перитоніті.
18. Принципи передопераційної підготовки пацієнта з перитонітом. Критерії готовності дитини до операції.
19. Принципи лікування апендикулярного абсцесу.
20. Особливості клініки і лікування перитоніту у новонароджених з екстремально низькою масою тіла.

Набута кишкова непрохідність. Інвагінація

1. Класифікація кишкової непрохідності у дітей.
2. Основні клінічні симптоми ідіопатичної інвагінації у дітей.
3. Дайте характеристику додатковим методам діагностики інвагінації у дітей.
4. Показання до консервативного розправлення інвагінату у дітей.
5. Протипоказання до консервативного розправлення інвагінату у дітей.
6. Суть консервативного розправлення інвагінату у дітей.
7. Рентгенологічні ознаки високої та низької кишкової непрохідності.
8. Ускладнення інвагінації, їх профілактика та принципи лікування.
9. Основні причини, класифікація післяопераційної злукової кишкової непрохідності.
10. Основні патогенетичні чинники ранньої післяопераційної злукової кишкової непрохідності.
11. Принципи консервативного лікування ранньої післяопераційної злукової кишкової непрохідності.
12. Основні причини спастичної та паралітичної кишкової непрохідності.
13. Принципи передопераційної підготовки при механічній кишковій непрохідності. Критерії готовності пацієнта до операції.
14. Особливості передопераційної підготовки при високій і низькій кишковій непрохідності.
15. Характеристика основних медичних препаратів, які використовують для відновлення об'єму циркулюючої крові.
16. Безоар як причина високої кишкової непрохідності. Клінічні прояви, методи лікування.
17. Сторонні тіла шлунково-кишкового тракту у дітей. Клінічні прояви, діагностика, можливі ускладнення.
18. Лікувальна тактика при сторонніх тілах шлунково-кишкового тракту у дітей.
19. Післяопікові стенози стравоходу та пілоричного відділу шлунка як причина порушення прохідності травного тракту у дітей. Основні причини, клінічні прояви.
20. Принципи лікування після опікових стенозів стравоходу та пілоричного відділу шлунка у дітей.

Вроджена кишкова непрохідність

1. Особливості клінічного перебігу та сучасні методи діагностики вродженого гіпертрофічного пілоростенозу.
2. Передопераційна підготовка, хірургічне лікування вродженого гіпертрофічного пілоростенозу. Можливості лапароскопії.
3. Дуоденальна кишкова непрохідність: причини виникнення, пренатальна діагностика, діагностичний алгоритм у новонародженого.
4. Етапи фізіологічної ротації кишечника.
5. Класифікація порушень ротації і фіксації кишечника. 49. Клінічні прояви діагностика та лікування порушення ротації кишечника, I період.
6. Синдром (тріада) Леда. Визначення, клінічні прояви, принципи лікування.
7. Порушення ротації кишечника, III період. Види, клінічні прояви, способи діагностики і принципи лікування.
8. Ускладнення ротаційних аномалій, їх профілактика та лікування.
9. Класифікація атрезії тонкої кишки. Пре- і постнатальна діагностика. Принципи лікування.
10. Хвороба Гіршпрунга. Визначення, анатомічні форми.
11. Клінічні прояви хвороби Гіршпрунга залежно від форми перебігу.
12. Сучасні принципи діагностики хвороби Гіршпрунга.
13. Принципи хірургічного лікування хвороби Гіршпрунга залежно від анатомічної форми, клінічного перебігу та віку дитини.
14. Інтестинальний дисгангліоз, гіпогангліоз та інші порушення моторики кишечника. Клінічні прояви, можливості діагностики та диференційної діагностики з хворобою Гіршпрунга.
15. Меконіальна кишкова непрохідність. Етіологія, патогенез, клінічні прояви.
16. Консервативне та операційне лікування меконіальної кишкової непрохідності.
17. Аноректальні вади розвитку у хлопчиків. Види, клінічні прояви.
18. Аноректальні вади розвитку у дівчаток. Види, клінічні прояви.
19. Клоакальна форма аноректальної атрезії. Класифікація, супутні вади, клінічні прояви, ускладнення.
20. Сучасні принципи лікування аноректальних вад розвитку

Шлунково-кишкові кровотечі у дітей

1. Характерні клінічні ознаки кровотеч з верхніх відділах травного тракту (стравохід, шлунок, 12-тпала кишка).

2. Характерні клінічні ознаки кровотеч з верхніх відділах середніх відділів ШТК (тонкий кишечник).
3. Характерні клінічні ознаки кровотеч з нижніх відділень ШТК (пряма кишка).
4. Яка причина кровотеч із варикозно розширених вен стравоходу?
5. Яка причина кровотеч при дивертикулі Меккеля?
6. Яка причина кровотеч при інвагінації кишечника ?
7. Яка причина кровотеч при завороті кишечника?
8. Що таке портальна гіпертензія, форми портальної гіпертензії ?
9. Які найбільш розповсюджені причини портальної гіпертензії?
10. Методи діагностики портальної гіпертензії.
11. Характерні ознаки портальної гіпертензії у дітей.
12. Особливості конструкції зонду Блекмора і для чого він використовується. Особливості його встановлення у дітей.
13. Значення сандостатину для зупинки кровотечі з ШКТ у дітей.
14. Консервативні та оперативні методи втручання зупинки кровотечі при портальній гіпертензії у дітей .
15. Причини виникнення допечінкової форми синдрому портальної гіпертензії у дітей.
16. Методи портосистемного шунтування.
17. Причини кровотеч при некротично-виразковому ентероколіті у новонароджених.
18. Причини кровотеч при поліпозі кишечника у дітей, методи їх діагностики.
19. Причини кровотеч при шлунково-стравохідному рефлюксі (грижі стравохідного отвору діафрагми, пептичні структури, стравохід Баррета).
20. Справжня та несправжня кровотеча з ш.к.т. , причини у дітей.

Торакальна травма. Деструктивні захворювання легень і плеври

1. Торакальна травма. Варіанти. Вірогідні ознаки ушкодження внутрішніх органів.
2. Особливості торакальної травми в дитячому віці.
3. Патогенез розладів дихання та кровообігу при торакальній травмі.
4. Методи обстеження, які застосовуються при травмі органів грудної порожнини.
5. Ушкодження трахеї. Клінічні симптоми, лікувальна тактика. Екстраперикардіальна тампонада серця.
6. Ушкодження легень. Варіанти, діагностика. Хірургічна тактика.
7. Пневмоторакс. Класифікація, етіологія, патогенез дихальних розладів.
8. Пневмоторакс. Клініка, фізикальна та рентгенологічна діагностика, невідкладна допомога.
9. Гемоторакс. Причини, лікувальна тактика, показання до оперативного втручання.
10. Травма серця. Варіанти, патогенез недостатності кровообігу.
11. Травматичні вади серця. Варіанти, діагностика, принципи лікування.
12. Тампонада серця. Варіанти, клінічні симптоми, невідкладна хірургічна допомога.
13. Клінічні симптоми перфорації стравоходу. Причини перфорації, її ускладнення.
14. Медіастиніт. Етіологія, клініка, діагностика.
15. Методи діагностики при ушкодженнях стравоходу.
16. Травматичні ушкодження діафрагми. Частота, патогенез дихальних розладів, діагностика.
17. Класифікація гострої деструктивної пневмонії.
18. Легенева форма гострої деструктивної пневмонії. Варіанти, діагностика, методи лікування.
19. Легенево-плевральна форма гострої деструктивної пневмонії. Варіанти, діагностика, методи лікування.
20. Ателектаз та колапс легені. Причини, діагностика, можливості лікування.
21. Дренування плевральної порожнини. Показання, способи аспірації плеврального вмісту.
22. Плевральна пункція. Методика виконання, необхідні інструменти.

Онкологія дитячого віку

1. Особливості онкології дитячого віку. Загальні принципи діагностики і лікування злоякісних новоутворень у дітей.
2. Крижово-куприкова тератома: визначення, анатомо-морфологічна класифікація та клінічні прояви.
3. Діагностика крижово-куприкової тератоми (можливості пренатальної діагностики, інструментальні методи дослідження, пухлинні маркери) та лікувальна тактика.
4. Диференційна діагностика крижово-куприкової тератоми та менінгоцеле.
5. Гемангіома: визначення, класифікація, клінічні прояви.

6. Лікувальна тактика при гемангіомах у дітей.
7. Лімфангіома: визначення, класифікація, клінічні прояви.
8. Методи діагностики та принципи лікування лімфангіом.
9. Дермоїдна кіста: визначення, типова локалізація, клінічні прояви, принципи лікування.
10. Нефробластома (пухлина Вільмса): визначення, клінічні прояви, зв'язок з іншими порушеннями ембріогенезу.
11. Які лабораторні та інструментальні методи застосовують для діагностики нефробластоми? Принципи лікування нефробластоми.
12. Нейробластома: визначення, типова анатомічна локалізація, клінічні прояви.
13. Принципи діагностики нейробластоми (верифікація діагнозу, діагностика первинного вогнища, оцінка біологічної активності пухлини, діагностика можливих метастазів). Принципи лікування нейробластоми.
14. Диференційна діагностика нейробластоми заочеревинного простору та нефробластоми (пухлини Вільмса).
15. Які злоякісні пухлини кісток найчастіше зустрічаються в дитячому віці? Значення травми в етіології пухлин кісток. Клінічні прояви пухлин кісток.
16. Лабораторні та інструментальні методи діагностики, принципи лікування злоякісних пухлин кісток.
17. Із яких тканин попередників розвиваються саркоми м'яких тканин? Які із них найчастіше зустрічаються в дитячому віці? Принципи діагностики і лікування.
18. Клінічні прояви та діагностика пухлин середостіння.
19. Типи та клінічні прояви доброякісних пігментних новоутворень шкіри.
20. Фактори ризику розвитку меланоми, її ранні та пізні клінічні ознаки. Акронім ABCD (assymetry, borders (bleed), change, diameter).

Урологія дитячого віку

1. Дайте визначення синдрому набряклої калитки. Назвіть запальні та незапальні захворювання, які проявляються синдромом набряклої калитки.
2. Механізм виникнення та клінічні прояви перекруту яєчка у новонароджених і дітей раннього віку (екстаравагінальна форма перекруту).
3. Механізм виникнення та клінічні прояви перекруту яєчка у дітей старшого віку (інтравагінальна форма перекруту).
4. Діагностика та принципи лікування перекруту яєчка у дітей.
5. Клінічні прояви, додаткові методи обстеження та принципи лікування перекруту гідатиди Моргань у дітей.
6. Диференційна діагностика перекруту яєчка та перекруту гідатиди Моргань у дітей.
7. Основні види та клінічні прояви закритих пошкоджень калитки і її органів.
8. Лікувальна тактика при травматичних пошкодженнях калитки та її органів.
9. Основні етіологічні чинники та клінічні прояви гострого неспецифічного орхоепідидиміту.
10. Діагностика та принципи лікування гострого неспецифічного орхоепідидиміту у дітей.
11. Ускладнення хірургічних захворювань органів калитки, їх профілактика та принципи лікування.
12. Травма нирки: класифікація, клінічні прояви.
13. Лабораторні та інструментальні методи обстеження, які є найбільш інформативними при травмі нирок.
14. Травма сечового міхура: механізм, класифікація.
15. Клінічні прояви та принципи лікування екстраперитонеального розриву сечового міхура.
16. Клінічні прояви та принципи лікування інтраперитонеального розриву сечового міхура.
17. Які основні механізми та клінічні прояви травми уретри?
18. Які додаткові методи обстеження найбільш інформативні при різних видах травми уретри?
19. Особливості патогенезу, клінічних проявів та діагностики сечокам'яної хвороби у дітей.
20. Принципи консервативного та хірургічного лікування сечокам'яної хвороби у дітей.

Політравма. Закрита травма живота

1. Політравма у дітей: визначення, епідеміологія і патогенез у дитячому віці.
2. Класифікація травматичного (гіповолемічного) шоку за ступенем важкості. Діагностичні критерії I-III ступеню травматичного шоку.
3. Лікувальна тактика при травматичному (гіповолемічному) шоці I ступеню.
4. Лікувальна тактика при травматичному (гіповолемічному) шоці II ступеню.

5. Лікувальна тактика при травматичному (гіповолевмічному) шоці III ступеню.
6. Епідеміологія, механізм закритої травми живота у дітей. Основні клінічні прояви і традиційні методи діагностики.
7. Доцільність, діагностичні та лікувальні можливості лапароскопії при закритій травмі живота у дітей. Протипоказання до проведення лапароскопії при закритій травмі живота у дітей.
8. Механізм і клінічні прояви травми підшлункової залози у дітей.
9. Лабораторна і інструментальна діагностика травми підшлункової залози. Принципи лікування травматичного панкреатиту.
10. Етіологія, механізм та клінічні прояви пошкоджень порожнистих органів черевної порожнини.
11. Діагностика пошкоджень порожнистих органів черевної порожнини.
12. Ушкодження печінки при закритій травмі живота: класифікація, клінічні прояви.
13. Лабораторні та інструментальні методи дослідження при травматичному ураженні печінки.
14. Лікувальна тактика при травмі печінки.
15. Гемобілія: визначення, клінічні прояви.
16. Лабораторні та інструментальні методи діагностики, принципи лікування гемобілії.
17. Травма селезінки: класифікація, клінічні прояви.
18. Діагностика та лікувальна тактика при травмі селезінки.
19. Диференційна діагностика ушкоджень паренхіматозних та порожнистих органів при закритій травмі живота.
20. Пошкодження внутрішніх органів черевної порожнини у новонароджених: причини, основні види пошкоджень, клінічні прояви, діагностика, лікувальна тактика.

Гнійна хірургічна інфекція

1. Міжнародна класифікація сепсису (American College of Chest Physicians/Society of Critical Care Medicine Consensus Conference, 1992).
2. Клінічні прояви системної відповіді на запалення (SIRS). Особливості критеріїв системної відповіді на запалення (SIRS) у дітей залежно від віку.
3. Клінічні критерії септичного шоку.
4. Принципи лікування сепсису. Роль ЕКМО (екстракорпоральної мембранної оксигенації) у лікуванні сепсису.
5. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри та підшкірної клітковини у новонароджених, що визначають перебіг гнійно-запальних захворювань.
6. Некротична флегмона новонародженого: етіологічні чинники, патогенез, клінічні прояви.
7. Діагностика та принципи лікування некротичної флегмони новонародженого.
8. Гнійний мастит новонароджених: причини виникнення, клінічні прояви, принципи лікування.
9. Диференційна діагностика маститу та фізіологічного набухання молочних залоз у новонароджених.
10. Омфаліт: визначення, причини виникнення, класифікація, клінічні прояви.
11. Діагностика та лікування омфаліту залежно від форми захворювання.
12. Причини виникнення, клінічні прояви, принципи лікування параректального абсцесу у дітей.
13. Особливості будови та кровопостачання довгих кісток у дітей.
14. Клінічні прояви гострого гематогенного остеомієліту (ГГО) у дітей.
15. Лабораторні і інструментальні методи діагностики гострого гематогенного остеомієліту у дітей. Характерні рентгенологічні ознаки ГГО довгих кісток.
16. Диференційна діагностика ГГО і туберкульозного оститу.
17. Принципи лікування ГГО у дітей.
18. Анатомічна локалізація, клінічні прояви гострого гематогенного остеомієліту у новонароджених.
19. Рентгенологічні ознаки, принципи лікування гострого гематогенного остеомієліту у новонароджених.
20. Клінічні та рентгенологічні ознаки атипичних форм остеомієліту у дітей.

14. Рекомендована література

Основна (Базова)

1. Гастрошизис: класифікація / Слепов О.К., Пономаренко О.П., Мигур М.Ю., Грасюкова Н.І. //Хірургія дитячого віку. – 2019. – №2. – С.50–56.
2. Джам О.П. Актуальні проблеми класифікації аноректальних вад розвитку у дітей в сучасних умовах (огляд літератури) / О.П.Джам, О.К.Слепов // Хірургія дитячого віку. – 2020. – №3. –

C.41–48.

3. Переяслов А.А. Обзор теорий патогенезу гастрошизису / А.А.Переяслов // Хирургия дитячого віку. – 2020. – №4. – С.86–89.
4. Переяслов А.А., Рибальченко В.Ф., Лосев О.О. Мальротация кишечника у дітей: від ембріогенезу до наслідків. - Київ, Каменець-Подільський: ПП «ПОЛ ЛТМ», 2019.– 224 с.
5. Сучасні методи діагностики та лікування вродженої непрохідності тонкої кишки у дітей (огляд літератури) / Кліманський Р.П., Жаріков С.О., Нгуєн Н., Юдін О.І. // Хирургия дитячого віку. – 2020. – №1. – С.72–80.
6. Mario L. Fundamentals of Pediatric Surgery / L. Mario. – Springer, 2017. – 444
7. Mattei P. Fundamentals of Pediatric Surgery / P. Mattei. – Springer, 2017. – 935 p.
8. Pediatric surgery. 8nd edition / Edited by M.Davenport, J.Geiger. – CRC Press, 2021. – 928 p.
9. Puri P. Pediatric Surgery. General Principles and Newborn Surgery / Springer, 2020. – 1310 p.
10. Ruano R. Prenatal regenerative fetoscopic interventions for congenital anomalies / R. Ruano // BMJ. – 2020. – Vol. 370: m1624. doi: 10.1136/bmj.m1624.
11. van der Zee D.C. Esophageal atresia and tracheo-esophageal fistula / D.C. van der Zee, S.H.A. Tytgat, M.Y.A. van Herwaarden // Semin. Pediatr. Surg. – 2017. – Vol. 26. – P. 67–71.
12. Wood R.J. Anorectal malformations / R.J. Wood, M.A. Levitt // Clin. Colon Rectal Surg. – 2018. – Vol. 31. – P. 61–70.

Додаткова

1. Амбулаторно-поліклінічна хірургія дитячого віку : навч.-метод. посіб. / В. А. Дігтяр, В. І. Сушко, А. Ф. Левицький ; Дніпропетр. мед. акад. МОЗ України, каф. дит. хірургії, ортопедії та травматології. - 2-ге вид. - Дніпро : Герда, 2018. - 246 с.
2. Кишечні стоми: види стом, методики їх формування: медико-соціальна реабілітація стомованих хворих. Ускладнення кишечних стом, їх лікування: методичні рекомендації / Нац. мед. ун-т ім. О.О. Богомольця та ін. ; М.П. Захараш, Ю.М. Захараш. - Київ : НМУ ім. О.О. Богомольця, 2015. - 43 с.
3. Спахі О.В. Результати лікування дітей з атрезією стравоходу / О.В. Спахі, О.В. Лятуринська, М.О. Макарова // Хирургия дитячого віку. – 2018. – №3. – С.46–50.
4. Хирургічне лікування атрезії тонкої кишки новонароджених за умов різного післяопераційного супроводу / Боднар О.Б., Ватаманеску Л.І., Боднар Б.М., та ін. // Хирургия дитячого віку. – 2020. – №4. – С.7–12.
5. Хирургия детского возраста: учебник / В.И. Сушко, Д.Ю. Кривченя, В.А. Дегтярь и др.; под ред. В.И. Сушко, Д.Ю. Кривчени. – К.: Медицина, 2015. – 568 с.
6. Pediatric surgery. 2nd edition / Edited by [Prem Puri](#), [Michael E. Höllwarth](#). – Springer, 2019. – 1422 p.

Інформаційні ресурси

При вивченні дисципліни, за рахунок використання локальних та глобальної комп'ютерних мереж, студенти користуються наступними інформаційними ресурсами та базами знань:

1. Міністерство охорони здоров'я - <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
2. Вікіпедія - <http://uk.wikipedia.org>
3. UpToDate – <http://www.uptodate.com/home>
4. Access Medicine - <http://accessmedicine.mhmedical.com>
5. PubMed - <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/>
6. Medscape eMedicine - https://emedicine.medscape.com/pediatrics_surgery
7. American Pediatric Surgical Association - <https://eapsa.org/>
8. European paediatric surgeon association - <http://www.eupsa.info/>
9. European Society of Paediatric Endoscopic Surgeons - <https://www.espes.eu/>

Електронні версії навчально-методичного забезпечення:

Методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи з дитячої хірургії для студентів 5 курсу медичного факультету за спеціальністю: 228 – «педіатрія», галузі знань «Охорона здоров'я» розміщені в системі дистанційного навчання MISA та є у вільному доступі для студентів